

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 08 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Małgorzata Chomiuk

Protokolant st. sekr. sąd. Iwona Bierkat

po rozpoznaniu w dniu 08 listopada 2013 r. w Siedlcach sprawy

z powództwa J. O., K. O. (1), M. J., M. M.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zadośćuczynienie

1. zasądza od (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz J. O. kwotę 20.000 (dwadzieścia tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 22.12.2012 r. do dnia zapłaty, w pozostałej części powództwo oddala;
2. zasądza od (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz K. O. (1) kwotę 20.000 (dwadzieścia tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 22.12.2012 r. do dnia zapłaty, w pozostałej części powództwo oddala;
3. zasądza od (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz M. J. kwotę 20.000 (dwadzieścia tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 22.12.2012 r. do dnia zapłaty, w pozostałej części powództwo oddala;
4. zasądza od (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz M. M. kwotę 20.000 (dwadzieścia tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 15.08.2013 r. do dnia zapłaty, w pozostałej części powództwo oddala;
5. zasądza od (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz M. J. kwotę 150 (sto pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu części kosztów procesu;
6. zasądza od (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz M. M. kwotę 1.000 (jeden tysiąc) złotych tytułem zwrotu części kosztów procesu;
7. koszty zastępstwa procesowego pomiędzy stronami wzajemnie znosi;
8. nakazuje pobrać od (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 2.850 (dwa tysiące osiemset pięćdziesiąt) złotych tytułem części nieuiszczonych kosztów sądowych.

I C 511/13

UZASADNIENIE

J. O. wniosła o zasądzenie od (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 40.000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 22.12.2012 r do dnia zapłaty. Nadto wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego zwrotu kosztów postępowania, a w tym kosztów zastępstwa procesowego.

K. O. (1) wniosła o zasądzenie od (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 40.000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 22.12.2012 r do dnia zapłaty. Nadto wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego zwrotu kosztów postępowania, a w tym kosztów zastępstwa procesowego.

M. J. wniosła o zasądzenie od (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 40.000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 22.12.2012 r do dnia zapłaty. Nadto wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego zwrotu kosztów postępowania, a w tym kosztów zastępstwa procesowego.

M. M. wniosła o zasądzenie od (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 40.000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia następującego po upływie trzydziestu dni od daty doręczenia pozwu do dnia zapłaty. Nadto wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego zwrotu kosztów postępowania, a w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu swego żądania powodowie wskazali, iż w dniu 08.04.2001 r w miejscowości H. zdarzył się wypadek drogowy, w wyniku którego śmierć poniósł L. O. – mąż J. O. i ojciec K. O. (1), M. J., M. M.. Ponieważ sprawca wypadku zginął na miejscu zdarzenia Prokuratura Rejonowa w Siedlcach postanowieniem z dnia 31.05.2001 r umorzyła postępowanie karne z powodu śmierci sprawcy. Pojazd, którym poruszał się sprawca wypadku posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w pozwanym zakładzie ubezpieczeniowym. Pozwany wypłacił powodom w latach 2001 – 2002 około 10.000 zł tytułem odszkodowania z tytułu znacznego pogorszenia sytuacji życiowej w wyniku śmierci ojca. Pismem z dnia 05.12.2012 r powódki J. O., K. O. (1) i M. J. zgłosiły pozwanemu roszczenia o zapłatę zadośćuczynienia za naruszenie ich więzi z ojcem i mężem. Pismem z dnia 21.12.2012 r pozwany poinformował, że rozpoznał sprawę i roszczeń nie uznaje. Stąd też żądanie zasądzenia odsetek od dnia 22.12.2012 r. Powódka M. M. swoje żądanie w zakresie zadośćuczynienia zgłosiła po raz pierwszy w przedmiotowym pozwie. Z uwagi na datę zdarzenia powodowie jako podstawę prawną swoich żądań wskazali treść art. 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c. Powodowie wskazali, iż na skutek zawinionego działania sprawcy wypadku doszło do naruszenia ich dóbr osobistych w postaci więzi rodzinnych. W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż więzi rodzinne w rodzinie powodów były bardzo silne, wszyscy członkowie rodziny mogli liczyć na swoją pomoc. Zmarły L. O. był wzorowym ojcem i mężem, nie szczędził swym bliskim czułości i troski. Był ostoją rodziny i źródłem poczucia bezpieczeństwa wszystkich powódek. Wiadomość o śmierci L. O. stała się punktem zwrotnym w życiu powodów. Powódka J. O. nie związała się z nikim od śmierci męża. L. O. był bardzo mocno związany także z córkami, zajmował się ich wychowaniem i opieką nad nimi. Powodowie w jednej chwili zostali pozbawieni poczucia bezpieczeństwa, wsparcia, opieki i miłości ze strony taty i męża. Ich rodzinny dom na wiele lat stał się pusty i smutny. Zdaniem powodów żądane przez nich kwoty uwzględniają wszystkie okoliczności sprawy, a więc datę wypadku i jego okoliczności, rodzinne więzi między powódkami a zmarłym oraz krzywdę jaka trwa do dnia dzisiejszego.

Pozwany (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu swego stanowiska pozwany ubezpieczyciel przyznał, iż sprawca wypadku drogowego, w wyniku którego śmierć poniósł L. O., był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A., a obecnie (...) S.A. W wyniku likwidacji szkody pozwany wypłacił powodom odszkodowanie oraz rentę pomniejszoną o 70 %. Pozwany uznał bowiem, iż poszkodowany L. O. w znacznym stopniu przyczynił się do powstania szkody spożywając z kierowcą alkohol oraz decydując się na jazdę przepełnionym samochodem z nietrzeźwym kierowcą. Stosowne odszkodowanie przewidziane treścią art. 446 par. 3 k.c. zostało przyznane na rzecz pięciorga uprawnionych w łącznej wysokości 44.000 zł, a następnie pomniejszone o stopień przyczynienia się poszkodowanego. Tym samym powodom została wypłacona kwota 10.000 zł. Ustalone odszkodowanie, zdaniem pozwanego, uwzględniało wszystkie przesłanki jakie są brane pod uwagę w przypadku zadośćuczynienia, a więc ból, poczucie pustki, brak rodzica w dalszym życiu żony i dzieci. Ponadto odszkodowanie to zostało ustalone w odniesieniu do sytuacji życiowej powodów i ogólnej sytuacji ekonomicznej w kraju w czasie zaistnienia wypadku. Zdaniem pozwanego także zadośćuczynienie znajdujące swoje uzasadnienie w treści art. 448 k.c. w zw. z art. 24 par. 1 k.c. powinno odnosić się do wysokości stopy życiowej społeczeństwa oraz uwzględniać stopień przyczynienia się poszkodowanego do skutków wypadku. Z ostrożności procesowej pozwany wniósł o obniżenie kwot zadośćuczynienia należnych na rzecz powodów o 70% przyczynienia się poszkodowanego.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 8 kwietnia 2001 r w miejscowości H. miał miejsce wypadek drogowy, w wyniku którego śmierć poniósł L. O.. Sprawcą tego wypadku był M. K., który również zginął w przedmiotowym wypadku. Z ustaleń poczynionych w toku postępowania karnego prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w Siedlcach wynika, iż wypadek został spowodowany przez M. K., który znajdując się w stanie nietrzeźwości (2,3 promile alkoholu we krwi), jechał z nadmierną prędkością skutkiem czego stracił panowanie nad samochodem na łuku drogi, w wyniku czego uderzył w przydrożne drzewo. Tego dnia L. O. spożywał alkohol razem z M. K. i innymi osobami w lesie w pobliżu swego domu. Po tym jak mężczyźni zakończyli spożywanie alkoholu, wsiedli do samochodu i udali się do miejscowości H.. L. O. wiedział, że kierujący pojazdem wcześniej spożywał alkohol i jest w stanie nietrzeźwości. Poza tym jadący jako pasażer w samochodzie L. O. nie zapiął pasów bezpieczeństwa. Postępowanie karne prowadzone w sprawie przedmiotowego wypadku drogowego zostało zakończone postanowieniem o umorzeniu dochodzenia z uwagi na śmierć sprawcy. (dokumenty znajdujące się w aktach sprawy 2 Ds. 326/01, postanowienie k. 22 – 23)

Pojazd, którym poruszał się sprawca wypadku posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A. z siedzibą w (...), którego następcą prawnym jest (...) S.A. z siedzibą w W.. (okoliczność bezsporna, akta szkodowe, odpis z KRS k. 49 - 76))

W dacie śmierci A. K. miał 42 lata, pracował dorywczo jako pracownik fizyczny przy uboju drobiu. W chwili śmierci pozostawał w związku małżeńskim z J. O., mieli czworo małoletnich dzieci. W tym związku to powódka pracowała na stałe zawodowo, poszkodowany L. O. więcej czasu spędzał w domu, zajmował się dziećmi, przygotowywał im posiłki, sprzątał. Była to zżyta, spokojna i kochająca się rodzina. Nagła śmierć L. O. była dla rodziny wstrząsem. J. O. została sama z czwórką dzieci, z niewielkimi dochodami z tytułu wykonywanej pracy zarobkowej. Było jej z tego powodu ciężko i korzystała z pomocy rodziny i przyjaciół. Również sytuacja małoletnich dzieci uległa zmianie, musiały stać się bardziej samodzielne, bo matka pracując zawodowo nie mogła poświęcić im tyle czasu ile wymagały. Szczególnie dotkliwy był i jest brak ojca i męża w czasie świąt i uroczystości rodzinnych. Mimo to powódki poradziły sobie z tymi przykrymi przeżyciami. Ani żona poszkodowanego, ani dzieci nie wymagały pomocy lekarskiej lub terapii psychologicznej po śmierci ojca i męża. Powódki – córki poszkodowanego ukończyły szkoły we właściwym czasie, a M. J., M. M. ukończyły studia wyższe, założyły swoje rodziny. Do dziś jednak śmierć ojca budzi w powódkach uczucie żalu i tęsknoty. (akt zgonu k.21, umowa o pracę k. 43, zeznania świadków G. B. i H. B. złożone podczas rozprawy w dniu 02 września 2013 r, wyjaśnienia powódek podczas rozprawy w dniu 02 września 2013 r i podczas rozprawy w dniu 08 listopada 2013 r.)

W toku postępowania likwidującego szkodę poprzednik prawny pozwanego przyznał powodom stosowne odszkodowanie z art. 446 par. 3 k.c. w wysokości: dla K. O. (1) i J. O. kwoty po 10.000 zł, dla K. O. (2), M. O. (1), M. O. (2) kwoty po 8.000 zł. Z tych kwot zostało potrącone 70% przyczynienie się poszkodowanego do skutków wypadku. Ostatecznie powodom wypłacono łącznie tytułem odszkodowania kwotę 13.200 zł. Pozwany przyznał także na rzecz dzieci poszkodowanego K. O. (1), K. O. (2), M. O. (1), M. O. (2) rentę alimentacyjną w wysokości po 100 zł na rzecz każdego z nich. Kwota renty została pomniejszona o 70% stopień przyczynienia się poszkodowanego. Ponadto pozwany wypłacił powodom kwotę 1460 zł tytułem zwrotu kosztów pogrzebu, przy uwzględnieniu stopnia przyczynienia się powoda. (akta szkodowe, decyzja k. 46- 48)

Pismem z dnia 05.12.2012 r powódki J. O., K. O. (1) i M. J. zgłosiły pozwanemu ubezpieczycielowi roszczenia o zapłatę zadośćuczynienia za naruszenie ich więzi z ojcem i mężem. (zgłoszenie roszczeń k. 25 – 27)

Pismem z dnia 21.12.2012 r pozwany ubezpieczyciel poinformował powódki, że rozpoznał sprawę i odmawia przyznania świadczeń. (pismo k. 24)

Sąd zważył, co następuje:

Powódka J. O. wniosła o zasądzenie na jej rzecz zadośćuczynienia za krzywdę w postaci naruszenia jej dóbr osobistych spowodowanych śmiercią męża. Powódki K. O. (1), M. J., M. M. wniosły o zasądzenie na ich rzecz zadośćuczynienia za krzywdę w postaci naruszenia ich dóbr osobistych spowodowanych śmiercią ojca.

Z uwagi na fakt, iż działanie sprawcy wypadku powodujące śmierć L. O. miało miejsce w 2001 r. powodowie nie mogą dochodzić zadośćuczynienia na podstawie art. 446 § 4 k.c. Przepis ten bowiem wszedł w życie w dniu 3 sierpnia 2008 r., z chwilą wejścia w życie ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2008 r. Nr 116 poz. 731). Ustawa ta, nie zawiera żadnych szczególnych unormowań intertemporalnych dotyczących przytoczonego przepisu. Tym samym nie można uznać, aby istniały podstawy prawne do stosowania treści tego przepisu z mocą wsteczną. Zgodnie z treścią wyroku Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 10 listopada 2010 r. (II CSK 248/2010, LexPolonica nr 2497390, OSNC 2011/B poz. 44) najbliższym członkom rodziny zmarłego nie przysługuje roszczenie o zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę na podstawie art. 446 § 4 k.c., gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu przed dniem 3 sierpnia 2008 r.

Za zasadne zatem uznać należy stanowisko powódek, iż podstawę ich roszczenia stanowić może art. 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c. Katalog dóbr osobistych, określonych w art. 23 k.c., ma charakter otwarty. Przepis ten wymienia dobra osobiste człowieka pozostające pod ochroną prawa cywilnego w sposób przykładowy, uwzględniając te dobra, które w praktyce mogą być najczęściej przedmiotem naruszeń. Przedmiot ochrony oparty na podstawie art. 23 i 24 k.c. jest jednak znacznie szerszy. Należy uznać, że ochronie podlegają wszelkie dobra osobiste rozumiane jako wartości niematerialne związane z istnieniem i funkcjonowaniem podmiotów prawa cywilnego, które w życiu społecznym uznaje się za doniosłe i zasługujące z tego względu na ochronę. Rodzina jako związek najbliższych osób, które łączy szczególna więź, podlega ochronie prawa. Dotyczy to odpowiednio ochrony prawa do życia rodzinnego obejmującego istnienie różnego rodzaju więzi rodzinnych. Więzy rodzinna odgrywa doniosłą rolę, zapewniając członkom rodziny m.in. poczucie stabilności, wzajemne wsparcie obejmujące sferę materialną i niematerialną oraz gwarantuje wzajemną pomoc w wychowaniu dzieci i zapewnieniu im możliwości kształcenia. Należy zatem przyjąć, że prawo do życia rodzinnego i utrzymania tego rodzaju więzi stanowi dobro osobiste członków rodziny i podlega ochronie na podstawie art. 23 i 24 k.c. Spowodowanie śmierci osoby bliskiej może zatem stanowić naruszenie dóbr osobistych członków jej rodziny i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 14 stycznia 2010 r. IV CSK 307/2009 LexPolonica nr 2371235, OSNC 2010/C poz. 91, OSP 2011/2 poz. 15). Również w uchwale z dnia 22 października 2010 r. III CZP 76/2010 (OSNC 2011/B poz. 42) Sąd Najwyższy, analizując skutki dodania § 4 do art. 446 k.c. uznał, że wzmacnia on pozycję najbliższego członka rodziny, jednak nie wyklucza stosowania także art. 448 k.c., przy czym na podstawie art. 448 k.c. zadośćuczynienie pieniężne przysługuje najbliższemu członkowi rodziny za doznaną krzywdę także wtedy, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu przed dniem 3 sierpnia 2008 r.

Przesłanką odpowiedzialności przewidzianej w art. 448 k.c. jest bezprawne i zawinione działanie sprawcy naruszenia dobra osobistego. (wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 12 grudnia 2002 r. V CKN 1581/2000 Lex Polonica nr 361049) Przyjęcie takiego stanowiska oznacza, że podstawą zasądzenia odpowiedniej sumy zadośćuczynienia będzie każde zawinione działanie sprawcy, a więc zarówno w wypadku winy umyślnej, jak i winy nieumyślnej. W przedmiotowej sprawie sprawca wypadku zmarł, jednak wynik postępowania karnego jednoznacznie wskazuje na to, iż w sposób umyślny naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, czego skutkiem była śmierć ojca i męża powódek. Okoliczności te nie były sporne pomiędzy stronami.

W ocenie Sądu wszystkie te okoliczności uzasadniają żądanie powodów co do zasady. Z przeprowadzonego postępowania dowodowego w sprawie jednoznacznie wynika, iż rodzina powódek była rodziną, w której istniały normalne więzy emocjonalne pomiędzy członkami tej rodziny. Pomędzy małżonkami istniał podział ról w rodzinie, poszkodowany dużo czasu spędzał z dziećmi, zajmował się nimi i domem. Małżonkowie żyli zgodnie, wspólnie wychowywali dzieci. Dla J. O. pokrzywdzony był najbliższą osobą. To w nim miała oparcie w codziennych sprawach związanych z bytem rodziny. Śmierć męża dla powódki była wstrząsem, nastąpiła nagle i niepodziewanie. Od tej chwili to powódka musiała przejąć na siebie także obowiązki męża. Powódki K. O. (1), M. J., M. M. były związane ze swoim ojcem. W chwili jego śmierci były małoletnie, uczęszczały do szkoły. Po śmierci ojca trudno im było odnaleźć się w zmienionej rzeczywistości, zwłaszcza, iż musiały stać się bardziej samodzielne z uwagi na prace zawodową matki. Pogorszyła się też ich sytuacja materialna. Na skutek przedwczesnej śmierci ojca powódki utraciły wsparcie ojca, jego pomoc w dalszym życiu, wspólną radość z osiągniętych sukcesów, wspólne uczestnictwo w świętach, uroczystościach

rodziny. Powyższe jednoznacznie wynika z zeznań wysłuchanych w sprawie świadków, którym to zeznaniom w całości Sąd dał wiarę. Zeznania te są bowiem logiczne i konsekwentne. Brak jest poza tym dowodów wskazujących na okoliczności przeciwne.

Pomimo tego tragicznego wydarzenia żadna z powódek nie korzystała z pomocy lekarskiej, nie wymagała terapii psychologicznej. Dzieci w zasadzie nie sprawiały powódce kłopotów po śmierci męża, buntowały się jedynie w zakresie trudnej sytuacji materialnej. Córki poszkodowanego o czasie pokończyły szkoły, dwie z nich ukończyły studia wyższe. Te okoliczności jednoznacznie wynikają z wyjaśnień samych powódek.

Obecnie od chwili śmierci L. O. minęło już ponad 12 lat. Zdaniem Sądu powódki poradziły sobie emocjonalnie z tym trudnym wydarzeniem jakim była nagła śmierć ojca. Zakończyły czas żałoby i przeorganizowały swoje życie. Naturalnym jest, iż do dziś odczuwają smutek z powodu śmierci ojca, dbają o jego grób, odwiedzają go na cmentarzu czy wspominają podczas uroczystości rodzinnych.

Powódki w toku tej sprawy nie wykazały, aby ich cierpienie przez te dwanaście lat nie zmieniło się od chwili śmierci ojca, nie wykazały także, aby te trudne chwile po śmierci ojca miały negatywny wpływ na całe ich dalsze życie lub wywołały w tym życiu negatywne skutki.

Zgodzić należy się z powódkami, iż na skutek śmierci ojca i męża poniosły krzywdę w sferze uczuciowej, niematerialnej. Przyznane przez ubezpieczyciela stosowne odszkodowanie za pogorszenie sytuacji życiowej powódek nie może stanowić przeszkody w uwzględnieniu żądania zasądzenia zadośćuczynienia za krzywdę niemajątkową. Nie ma też wpływu na wysokość ustalonego zadośćuczynienia.

W tym miejscu wskazać należy, iż nie ma żadnych mierników, które pozwoliłyby ocenić wartość cierpienia żony po stracie męża i dzieci po stracie ojca. Zwłaszcza w sytuacji kiedy ta śmierć jest nagła, nieprzewidziana, spowodowana wyłącznie działaniem osoby drugiej. Krzywda i cierpienie osób najbliższych jest wówczas ogromne i nie można go przeliczyć na żadną wartość pieniężną. Tym samym zadośćuczynienie za taką krzywdę jest tylko pewnym surogatem, bo nie da się tej krzywdy inaczej naprawić. Życie ludzkie jest bezcenne. Tym samym zadośćuczynienie za krzywdę w postaci pozbawienia życia osoby najbliższej dla powodów nie może być zbyt niskie, bo doprowadziłoby do deprecjacji wartości życia ludzkiego. Zadośćuczynienie ma bowiem przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość. W wyroku z dnia 3 czerwca 2011 Sąd Najwyższy stwierdził, iż skromny poziom życia danego środowiska czy danej rodziny nie może mieć znaczenia podczas ustalania wysokości zadośćuczynienia za cierpienie spowodowane śmiercią bliskiej osoby. (Wyrok Sądu Najwyższego, III CSK 279/2010, LexPolonica nr 2615917).

Jednocześnie jednak przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia Sąd bierze także pod uwagę wykazany dowodowo przez powodów rozmiar krzywdy spowodowanej śmiercią osoby najbliższej, na który składa się dramatyzm doznań osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny wywołany śmiercią osoby najbliższej, rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem tego odejścia (np. nerwicy, depresji), roli w rodzinie pełnionej przez osobę zmarłą, leczenie doznanej traumy, konsekwencje jakie w życiu osoby najbliższej spowodowała ta śmierć, sposób adaptacji w środowisku w zmienionej dla tych osób rzeczywistości. Te okoliczności mają bezpośredni wpływ na wysokość ustalonego zadośćuczynienia. (por. uzasadnienie wyroku wyrok SN z dnia 3 czerwca 2011 r. III CSK 279/2010).

W przedmiotowej sprawie wszystkie wskazane wyżej okoliczności uzasadniają przyjęcie, iż należne powódkom zadośćuczynienie powinno zamknąć się kwotą 40.000 zł dla każdej z nich. Tak ustalona kwota jest adekwatna do rozmiaru krzywdy odniesionej na skutek śmierci poszkodowanego, a opisanej wyżej.

Sąd uznał jednak za zasadny wniosek strony pozwanej dotyczący uwzględnienia znacznego stopnia przyczynienia się poszkodowanego do skutków tego wypadku. Poszkodowany przyczynia się do powstania szkody wtedy, gdy jego zachowanie się pozostaje w normalnym związku przyczynowym ze szkodą. W orzecznictwie za ugruntowany uchodzi pogląd, że osoba, która decyduje się na jazdę samochodem z kierowcą będącym w stanie po spożyciu alkoholu,

przyczynia się do odniesionej szkody powstałej w wyniku wypadku komunikacyjnego, gdy stan nietrzeźwości kierowcy pozostaje w związku z tym wypadkiem. Spożywanie napoju alkoholowego z takim kierowcą przed jazdą uważać należy za przyczynienie się do powstania szkody w stopniu znacznym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 1985 r. IV CR 412/85, Lex Polonica nr 310249). W tej sprawie poszkodowany przed wypadkiem spożywał alkohol razem z kierowcą samochodu. W chwili spotkania obydwu mężczyzn sprawca wypadku już był pod wpływem alkoholu, mimo to poszkodowany zdecydował się pojechać z nim i innymi osobami do lasu, aby dalej spożywać alkohol. W efekcie kierujący samochodem był już mocno pijany kiedy siadał za kierownicę. Mimo to poszkodowany zgodził się pojechać z nim do H.. Dodatkowo nie zapiął pasów bezpieczeństwa. Jazda z kierowcą, który posiada 2,3% alkoholu we krwi stanowi bezpośrednie zagrożenie dla życia tak pasażerów pojazdu jak i innych użytkowników dróg. Zachowanie poszkodowanego pozostawało zatem w bezpośrednim związku z powstaniem szkody i jej rozmiarem. Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, iż zasadnym będzie ustalenie 50% stopnia przyczynienia się poszkodowanego do powstania szkody i obniżenie o tę wielkość ustalonego zadośćuczynienia. Przyjęcie większego stopnia przyczynienia się skutkowałoby w zasadzie przeniesieniem odpowiedzialności za skutki wypadku z jego sprawcy na poszkodowanego. W tym miejscu wskazać należy, iż w toku postępowania likwidacyjnego powódka nie kwestionowała wysokości stopnia przyczynienia się poszkodowanego do wypadku, mimo iż został on ustalony na poziomie 70%.

Odsetki ustawowe od ustalonych kwot zadośćuczynienia Sąd zasądził zgodnie z żądaniem strony powodowej. Zgodnie bowiem z art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. W tej sprawie pismem z dnia 05.12.2012 r powódki J. O., K. O. (1) i M. J. zgłosiły pozwanemu ubezpieczycielowi roszczenia o zapłatę zadośćuczynienia za naruszenie ich więzi z ojcem i mężem. Pismem z dnia 21.12.2012 r pozwany ubezpieczyciel poinformował powódki, że rozpoznał sprawę i odmawia przyznania świadczeń. Tym samym za zasadne uznać należy żądanie powódek o zasądzenie odsetek ustawowych od dnia następującego po dniu, w którym wydano decyzję odmowną. Natomiast w stosunku do M. M. odsetki rozpoczęły bieg od 30 – tego dnia po doręczeniu pozwanemu odpisu pozwu. W tym miejscu wskazać należy, iż ustalenia poczynione przez Sąd nie stanowią nowych nieznanych ubezpieczycielowi okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie początkowego biegu odsetek od innej daty.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w wyroku. Z uwagi na uwzględnienie roszczeń powodów w połowie Sąd rozdzielił stosunkowo pomiędzy stronami poniesione przez nie koszty procesu, a koszty zastępstwa procesowego wzajemnie zniósł. Sąd jednocześnie obciążył pozwany zakład ubezpieczeń obowiązkiem zapłaty na rzecz Skarbu Państwa połowy nieuiszczonych w toku postępowania kosztów tj. nieuiszczonej opłaty od pozwu.